

УДК: 577.2:378.14

**ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ ЗГІДНО НОВИХ РОБОЧИХ
ПРОГРАМ**

*Т.І. Шевчук, В.М. Шкарупа, Р.П. Піскун, С.М. Горбатюк
Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова,
вул. Пирогова, 56, Вінниця, 21000, Україна*

До кожної навчальної дисципліни у вищому навчальному закладі на основі освітньо-професійної програми розробляється робоча навчальна програма, яка є нормативним документом. В тому числі і для медичної біології, оскільки вона входить до освітньо-професійної програми і до навчального плану університету.

Навчальна програма – це документ, який визначає місце і значення навчальної дисципліни в реалізації освітньо-професійної програми підготовки, її зміст, послідовність і організаційні форми вивчення, вимоги до знань і вмінь студентів, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю [2].

Складовими робочої програми є пояснювальна записка з формулюванням мети навчальної дисципліни «Медична біологія», основних завдань, а також вказано, що необхідно знати та вміти студенту, тематичні плани лекцій, практичних занять, теми для самостійної роботи студентів, пакет методичних матеріалів для здійснення контролю знань, перелік навчально-методичної літератури, засобів наочності, технічних засобів, перелік теоретичних і екзаменаційних питань, список картинок паразитів, критерії поточного і підсумкового оцінювання, форми індивідуальних завдань і критерії нарахування заохочувальних балів.

При розробці навчальних програм ми дотримувались певних вимог: високий науковий рівень з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу, виховний момент, групування матеріалу довкола провідних сучасних ідей і теорій, врахування міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків.

Робочі програми складені для спеціальностей «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія» і «Медична психологія» на основі Програми з медичної біології для студентів вищих медичних закладів III – IV рівнів акредитації, що розроблені центральним методичним кабінетом вищої медичної освіти МОЗ України, затвердженої 26.09.2016 («Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія») і 27.06.2017 («Медична психологія»).

Порівнюючи обсяг годин, що виділяються для вивчення дисципліни «Медична біологія», за 2017 – 2018 і 2010 – 2011 навчальні роки, спостерігаємо зменшення загальної кількості годин для спеціальності «Медична психологія» з 150 до 120 (за рахунок зменшення годин, передбачених для лекцій, практичних занять і самостійної роботи студентів); збільшення загального навантаження для спеціальності «Стоматологія» з 135 до 150 годин (за рахунок збільшення лекційних годин і самостійної роботи студентів); для спеціальностей «Медицина» і «Педіатрія» навантаження не змінилося і становить 165 годин, але зменшилась кількість лекцій і зросла частка самостійної роботи студентів.

Основні види навчальних занять, які проводяться на кафедрі, включають в себе лекції, практичні заняття, самостійну роботу студентів під керівництвом викладача, індивідуальну самостійну роботу, консультації, контрольні заходи: підсумкові заняття, іспит та самостійну роботу студентів.

До кожної лекції лекторами розроблені тексти та їх мультимедійний супровід, тези лекцій подані на сайт кафедри. Практичні заняття проводяться за загальноприйнятою схемою: перевірка вихідного рівня знань студентів, постановка викладачем загальної проблеми та її обговорення за участю студентів, виконання студентами самостійної аудиторної роботи згідно розробленої інструкції, вирішення ситуаційних задач і постановка завдання для самопідготовки [1].

Серед загальної кількості годин, що виділяються на практичні заняття, два з них – практичні навички: по молекулярній біології і цитології та по паразитології; два – підсумкові заняття змістовних модулів 1, 2 (передбачають рішення ситуаційних задач, тестових завдань ліцензійного іспиту «Крок-1», ідентифікацію паразитів).

До кожної теми проведено розподіл тестових завдань ліцензійного іспиту «Крок-1» згідно тем практичних занять, вказані теоретичні питання для самостійного позаурочного вивчення, поданий розширений теоретичний матеріал до кожного питання, список літератури.

Деякі практичні заняття проходять як семінарські, хоча вони невиділені окремим пунктом в робочій програмі. Але проведення їх по типу семінарських обумовлено великою кількістю інформаційного матеріалу по певних темах, необхідністю охопити основні питання теми, дати можливість студентам висловити свою власну думку з приводу того чи іншого питання. Викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем. Студенти готують невеликі доповіді або презентації. Вислухавши доповідь, пропонується студентам обговорити дану проблему, задавати питання, дискутувати, висловлювати свої ідеї.

Індивідуальна самостійна робота передбачає підготовку рефератів та їх захист, участь у внутрішньо-університетських і міжвузівських конференціях, олімпіадах, з подальшим нарахуванням додаткових балів до загальної суми балів по дисципліні.

Контрольні заходи проходять у вигляді заліку після закінчення першого семестру та у вигляді екзамену після другого семестру. Залік – форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконаних ним певних видів робіт на практичних заняттях.

Література:

1. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / О.В. Малихін, І.Г. Павленко, О.О. Лаврентьєва, Г.І. Матукова. – Сімферополь: Дайфі, 2011 – 270 с.
2. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / М.М. Фіцула. – 2-ге видання, доп. – К.: Академвидавництво, 2010. – 456 с.